

O B R A Z L O Ź E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kad je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Nepostojanje antidiskriminacionog zakonodavstva u Crnoj Gori je po prvi put 2010. godine uslovalo donošenje Zakona o zabrani diskriminacije. Od donošenja prvog Zakona o zabrani diskriminacije, Zakon je kroz tri izmijene (2011 i 2014. i 2017. godine) postigao nivo potpune usklađenosti sa direktivama EU.

Međutim, proces usvajanja Zakona o radu i obaveza usklađivanja sa direktivama EU, prepoznala je prostor za unapređenje odredbe Zakona o zabrani diskriminacije koja se odnosi na "teret dokazivanja". Pored navedenog, imajući u vidu Direktivu (2000) 54 EK prepoznao je prostor za usklađivanje odredbe koja uređuje diskriminaciju po osnovu "udruživanja" što je bio i razloga pokretanja procedure za izmjenu Zakona o zabrani diskriminacije.

Stoga se Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije, otklanjaju navedeni nedostaci, usklađuje odredba koja definiše "teret dokazivanja" i "udruživanja" sa Direktivama EU, i s tim u vezi uskladjuje norma koja definiše kaznenu odredbu.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije je usklađen sa Evropskim zakonodavstvom, kao i potvrđenim međunarodnim ugovorima Ujedinjenih Nacija i Savjeta Evrope, kojima je zabranjena diskriminacija:

Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine;

Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966. godine;

Međunarodnom konvencijom o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije iz 1965. godine;

Konvencijom o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979. godine i Opcionim protokolom uz ovu konvenciju;

Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 1950. godine; Konvencijom o pravima djeteta;

Protokolom br. 12 uz Konvenciju iz 2000. godine (proširuje djelovanje zabrane diskriminacije na bilo koje pravo određeno zakonom);

Evropskom konvencijom o sprečavanju mučenja i nečovječnih ili ponižavajućih kazni i postupaka iz 2002. godine; Evropskom socijalnom poveljom (revidovanom) iz 1996.godine;

Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima iz 1992. godine; Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina iz 1994. godine;

Direktivom Savjeta 2000/43/EZ od 29 juna 2000. o primjeni načela ravnopravnosti lica bez obzira na njihovo rasno i etničko porijeklo;

Direktivom Savjeta 2000/78/EZ od 27. novembra 2000. o uspostavljanju opšteg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja;

Direktivom 2004/113/EZ od 13. decembra 2004. o sprovođenju načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavci roba, odnosno pružanju usluga;

Direktivom 2006/54/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2006. o sprovođenju načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada.

IV. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Nacrtom Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zabrani diskriminacije u članu 1 unapređuje se odredba koja uređuje “pripadnost političkoj sindikalnoj i nekoj drugoj organizaciji” na način što se proširuje norma i na diskriminacija po osnovu “udruživanja” u skladu sa Direktivom (2006)/54.

U članu 2 Nacrta Zakona vrši se usklađivanje norme koja uređuje “teret dokazivanja”u skladu sa Direktivo (2006)/54.

Imajući u vidu da je kroz član 1 Nacrta Zakona izvršena dopuna člana koji uređuje diskriminaciju po osnovu “udruživanja” to je kaznenen odredbe bilo neophodno usaglasiti sa izmijenjenom normom(član 3).

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Zakon o zabrani diskriminacije je u Crnoj Gori prvi put donešen 2010. godine, koji je kroz dvije izmijene (2011 i 2014. Godine i 2017 godine) postigao nivo pune usklađenosti.

Međutim, proces usvajanja Zakona o radu i obaveza usklađivanja sa direktivama EU, zahtijevalo je usaglašavanje odredbe koja uređuje „teret dokazivanja“ iz Zakona o zabrani diskriminacije sa Direktivom (2006) 54 EK. Pored navedenog je prepoznala prostor za usklađivanje odredbe koja uređuje diskriminaciju po osnovu “udruživanja” što je bio i razloga pokretanja procedure za izmjenu Zakona o zabrani diskriminacije .

Takođe, na zahtjev Evropske komisije, Zakon je bilo neophodno u potpunosti usaglasiti sa evropskim pravom i međunarodnim ugovorima i konvencijama i relevantnim direktivama EU..

Stoga je usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zabrani diskriminacije utvrđen kao obaveza iz Programa rada Vlade Crne Gore za II kvartal 2020. godine

Predlogom izmjena i dopuna zakona o zabrani diskriminacije unaprijeđeno je postojeće zakonsko rješenje, na način što se odredba koja uređuje “teret dokazivanja” i “udruživanje” usklađuju sa Direktivama EU. Imajući u vidu navedeno predlažemo da se Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije donese po skraćenom postupku u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

VI. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna posebna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.